

**STANOVISKO HLAVNÉHO KONTROLÓRA
K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU
MESTA BANSKÁ ŠTIAVNICA ZA ROK 2023**

V zmysle § 18f ods. 1 písm. c) zákona SNR č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu Mesta Banská Štiavnica za rok 2023.

Moje odborné stanovisko som spracoval na základe predloženého návrhu záverečného účtu Mesta Banská Štiavnica za rok 2023, ktorý bol zverejnený za účelom verejnej diskusie na úradnej tabuli mesta dňa: 27. 5. 2024

Stanovisko som spracoval na základe mne dostupných podkladov – finančných a účtovných výkazov, najmä výkazov „Súvaha k 31. 12. 2023“ a „Výkaz o plnení rozpočtu a o plnení vybraných finančných ukazovateľov obce a rozpočtových organizácií v ich pôsobnosti, zostavený k 31. 12. 2023“.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU MESTA BANSKÁ ŠTIAVNICA

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzal z posúdenia predloženého návrhu záverečného účtu Mesta Banská Štiavnica za rok 2023 na základe dvoch hľadísk:

1. Zákonnosť predloženého návrhu záverečného účtu Mesta Banská Štiavnica za rok 2023

1.1 Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh záverečného účtu Mesta Banská Štiavnica za rok 2023 (ďalej len „návrh záverečného účtu“) bol spracovaný v súlade so **zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Návrh záverečného účtu zohľadňuje aj ustanovenia **zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy** v znení neskorších predpisov a **zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení** v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

Upozorňujem na zákonnú povinnosť, do konca roku 2024 schváliť výročnú správu mesta za rok 2023 - audítorom.

1.2 Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami Mesta Banská Štiavnica

Návrh záverečného účtu bol spracovaný v súlade so **všeobecne záväznými nariadeniami Mesta Banská Štiavnica**.

Pripomienka:

Potrebné je upriamiť pozornosť na novelizáciu VZN Mesta Banská Štiavnica a interných predpisov mesta z dôvodu zmeny príslušných zákonných ustanovení a ich platnosti, resp. účinnosti.

1.3 Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Návrh záverečného účtu bol predložený na verejnú diskusiu a verejne je sprístupnený na úradnej tabuli mesta v zákonom stanovenej lehote, t. j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších

predpisov a s § 16 ods. 9 zákona NRSR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

1.4 Dodržanie povinnosti auditu zo strany mesta

Mesto Banská Štiavnica si splnilo povinnosť podľa § 16 ods. 3 zákona NRSR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“), zo znenia ktorého vyplýva povinnosť obce dať si overiť účtovnú závierku audítorom podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon NRSR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu záverečného účtu

Predložený návrh záverečného účtu bol spracovaný v súlade s § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy; obsahuje údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 cit. zákona, v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, bilanciu aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, údaje o hospodárení príspevkovej organizácie v pôsobnosti Mesta Banská Štiavnica, prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 a § 8 ods. 5 v členení podľa jednotlivých príjemcov, údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti a vyhodnotenie programov mesta.

Údaje o plnení rozpočtu boli spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Mesto Banská Štiavnica spracovalo a predložilo návrh záverečného účtu v oblasti plnenia rozpočtu príjmov podľa ekonomickej klasifikácie na úrovni hlavnej kategórie, kategórie a položky. Návrh záverečného účtu v oblasti plnenia rozpočtu výdavkov spracovalo a predložilo podľa funkčnej klasifikácie na úrovni oddiel, skupina, trieda, podtrieda a podľa ekonomickej klasifikácie na úrovni hlavnej kategórie a kategórie.

Vykázaný výsledok hospodárenia mesta bol zistený v súlade s § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 5, 6, 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Návrh na usporiadanie výsledku hospodárenia je spracovaný v súlade s § 16 ods. 6, 7 a 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

B. SPRACOVANIE ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

Mesto Banská Štiavnica postupovalo podľa § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovalo do záverečného účtu. V súlade s § 16 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy finančne usporiadalo svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytlo prostriedky zo svojho rozpočtu; ďalej usporiadalo finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov. Predložený návrh záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy: údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, bilanciu aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, údaje o hospodárení príspevkových organizácií v ich pôsobnosti, prehľad o poskytnutých dotáciách, údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti a hodnotenie programov mesta.

Údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti sú obsiahnuté v záverečnom účte a prehľad o poskytnutých zárukách podľa jednotlivých príjemcov záverečný účet neobsahuje, pretože podľa návrhu záverečného účtu mesto neposkytlo žiadne záruky v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov.

2.1 Rozpočtové hospodárenie

Finančné hospodárenie mesta sa riadilo rozpočtom, ktorý bol schválený uznesením MsZ č. 18/2022 zo dňa 14. 12. 2022

	Rozpočet 2023 /v €/
Bežný rozpočet	
Príjmy	10.123.310
Výdavky	10.049.544
Kapitálový rozpočet	
Príjmy	1.767.285
Výdavky	1.815.271
Finančné operácie	
Príjmy	191.654
Výdavky	204.896

Rozpočet na rok 2023 bol zostavený v súlade s § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a jeho vnútorné členenie je v súlade s vyššie cit. zákonom. Obsahuje bežný a kapitálový rozpočet v členení na príjmy a výdavky a finančné operácie.

Schválený rozpočet Mesta Banská Štiavnica bol v priebehu rozpočtového roka upravovaný 6 krát. Zmeny rozpočtu však boli vykonané aj rozpočtovými opatreniami oprávneným orgánom podľa § 14 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. MsZ týmito úpravami rozpočtu schválilo 112 rozpočtových opatrení. Primátorka mesta v rámci svojej kompetencie schválenej MsZ, vykonala 63 rozpočtových opatrení.

počet rozpočtových opatrení celkom	175
počet rozpočtových opatrení primátorky mesta	63
počet rozpočtových opatrení MsZ - uznesenia	6

Posledná zmena rozpočtu, t. j. šiesta bola uskutočnená uznesením MsZ č. 166/2023 zo dňa 7.12.2023

	Rozpočet 2023 /v €/	zmena rozpočtu /v €/	skutočnosť /v €/
Bežný rozpočet			
Príjmy	10.123.310	11.556.559	12.619.494
Výdavky	10.049.544	11.595.491	11.442.163
Kapitálový rozpočet			
Príjmy	1.767.285	2.234.295	5.230.626
Výdavky	1.815.271	2.377.873	698.406
Finančné operácie			
Príjmy	191.654	435.336	404.320
Výdavky	204.896	286.453	260.238

Skutočnosť finančného hospodárenia mesta k 31. 12. 2023

	Skutočnosť 2023 /v €/
Bežný rozpočet	
Príjmy	12.619.494
Výdavky	11.442.163
Kapitálový rozpočet	
Príjmy	5.230.626
Výdavky	698.406
Finančné operácie	
Príjmy	404.320
Výdavky	260.238

2.2 Plnenie rozpočtu príjmov

Príjmy bežného rozpočtu, tzv. vlastné príjmy predstavovali daňové príjmy a nedaňové príjmy. Ostatné príjmy boli tvorené dotáciami na činnosť preneseného výkonu štátnej správy a príjmami zo zbierok a darov.

Príjmy kapitálového rozpočtu, tzv. vlastné predstavovali príjmy z predaja majetku, ostatné príjmy boli tvorené dotáciami zo ŠR a iných verejných rozpočtov.

Plnenie vybranej skupiny príjmov a porovnanie s minulými rokmi:

	Skutočnosť 2019 /v €/	Skutočnosť 2020/v€/	Skutočnosť 2021/v€/	Skutočnosť 2022/v€/	Skutočnosť 2023 /v €/
Bežné príjmy	8.546.741	8.823.211	9.229.771	9.476.836	11.982.704
1. Daňové príjmy	5 300 622	5 533 665	5.828.238	6.289.687	6.878.227
1.1. Podielová daň zo ŠR	4 449 485	4 423 139	4.655.153	5.049.212	5.226.417
1.2. Daň z nehnuteľnosti	444 858	579 275	592.118	619.637	798.520
1.3. Miestne poplatky (dane)	406 279	531 251	580.968	620.838	853.290
2. Nedaňové príjmy	606 237	535 389	674.223	752.519	879.962
2.1. Príjmy z majetku	296 506	240 078	304.101	358.704	365.519
2.2. Poplatky	309 731	250 172	299.458	393.815	514.443
3. Bežné transfery	2 153 881	2 326 764	2.362.331	2.434.630	4.224.515
Kapitálové príjmy	1 157 091	1 595 234	1.817.707	467.531	5.230.626
3.1. Vlastné kapitálové príjmy	79 230	165 194	77.707	120.534	186.816
3.2. Kapitálové transfery	1.077.861	1.794.040	1.740.000	346.997	5.043.810

V hodnotenom roku 2023 sa nám celkové bežné príjmy zvýšili oproti roku 2022 o viac ako 2,5 mil. €, vďaka bežným transferom a podielovej dane, resp. niektorým položkám domácich daní – miestne poplatky, granty a transfery.

Najviac sa na navýšení bežných príjmov v hodnotenom roku podieľali bežné transfery. Prekročenie oproti roku 2022 to bolo o viac ako 1.789 tisíc €. Pri výnose dane pre územnú samosprávu zo ŠR SR to bolo oproti roku 2022 vyššie o viac ako 177 tis. €, napriek negatívne mu vývoju ekonomiky vplyvom inflácie a energ. krízy. Pri dani z nehnuteľností bol výber dane oproti roku 2022 o takmer 179 tis. € vyšší.

Granty a transfery, ktoré sa prostredníctvom jednotlivých rezortov a BBSK podarilo mestu získať do rozpočtu, presiahli úroveň schváleného pôvodného rozpočtu o viac ako 2.084. tis. € a oproti roku 2022 to bolo o viac než 1.789 tis. €. Tieto finančné prostriedky však zásadným spôsobom neovplyvnili reálne možnosť čerpania rozpočtu bežných výdavkov, nakoľko boli účelové na konkrétny projekt, resp. činnosť.

2.2.1 Bežné príjmy

Daňové príjmy tvorili najvýznamnejšiu zložku rozpočtu mesta.

Najväčší podiel na výške daňových príjmov má **výnos dane poukazovanej územnej samospráve zo štátu, tzv. podielová daň zo štátneho rozpočtu:**

Vývoj tejto dane po prepočte na €:

Rok	Rozpočet /v €/	Skutočnosť /v €/
2005	1.649.737	1.832.038
2006	1.902.874	2.053.508
2007	2.328.254	2.349.299
2008	2.655.513	2.746.929
2009	2.492.338	2.575.635
2010	2.073.347	2.075.810
2011	2.619.326	2.516.630
2012	2.800.000	2.666.485
2013	2.800.000	2.624.270
2014	2.788.400	2.786.588
2015	2.994.058	3.055.908
2016	3.264.716	3.468.107
2017	3.350.000	3.693.976
2018	3.690.000	4.110.008
2019	4.150.000	4.449.485
2020	4.400.000	4.423.139
2021	4.400.000	4.655.153
2022	4.650.000	5.049.212
2023	5.200.000	5.274.200

Výška výnosu dane významne ovplyvňuje rozpočet výdavkov činností, ktoré sú financované z podielových daní, najmä financovanie školstva (originálne kompetencie sú financované z podielových daní) a sociálnej starostlivosti. Z predloženej tabuľky je zrejмый vývoj výšky podielovej dane, poukazovaný zo ŠR mestu Banská Štiavnica. Rok 2015 bol prelomový a od tohto roku dochádza k významnému nárastu tejto dane, z dôvodu konsolidácie verejných financií a efektívnejšiemu výberu dane do štátneho rozpočtu SR.

Vývoj miestnych daní bol z hľadiska plnenia rozpočtovanej výšky v hodnotenom roku v niektorých ukazovateľoch priaznivý, v iných menej. Napr. reálne plnenie v priemere na položke domácej dane a poplatky sa podarilo naplniť len na 87 %. Ale pri dani za ubytovanie napr. bolo plnenie na úrovni 134 %. Nenaplnil sa rozpočtovaný príjem za komunálny odpad (80 %), daň za psa na úrovni 96 %).

Vývoj daní z majetku a domácej dane (miestnych daní) je nasledovný:

Rok	Rozpočet /v €/	Skutočnosť /v €/
2005	335.258	326.329
2006	265.551	252.207
2007	270.795	256.588
2008	262.231	285.135
2009	284.680	280.776
2010	292.786	288.029
2011	343.300	357.783
2012	377.580	396.036
2013	322.873	329.123
2014	312.150	354.221

2015	335.340	359.047
2016	753.340	801.972
2017	762.705	833.886
2018	799.340	837.734
2019	833.340	851.137
2020	1.169.820	1.110.526
2021	1.225.100	1.173.086
2022	1.224.800	1.240.676
2023	1.698.733	1.651.810

Z jednotlivých druhov miestnych daní má druhý najväčší podiel **daň zo stavieb**:

	Skutočnosť 2019/v €/	Skutočnosť 2020/v €/	Skutočnosť 2021/v €/	Skutočnosť 2022/v €/	Skutočnosť 2023/v €/
Daň z pozemkov	97 128	120 556	123.421	123.180	132.849
Daň zo stavieb	328 551	426 940	436.488	463.130	561.046
Daň z bytov	19 180	31 779	32.209	33.327	104.625
Poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad	314 207	436 635	477.405	480.735	669.543

Z porovnania výberu daní od roku 2019 je zrejmé, že v podmienkach mesta Banská Štiavnica má výber dane progresívny trend – a to najmä dôsledným predpisom dane, výberom a vymáhaním daňových povinností zamestnancami, ktorí spravujú tento úsek činnosti na ekonomickom oddelení MsÚ.

Nedaňové príjmy - ide o príjmy z podnikania a vlastníctva majetku a príjmy z administratívnych a iných poplatkov. Príjmy plynúce zo zmluvných prenájmov odporúčam viac sledovať a aktualizovať výšku prenájomov v zmysle Zásad hospodárenia s majetkom mesta, t. j. uplatňovať inflačný koeficient vyčíslený pre daný rok ŠÚ SR.

Plnenie zmluvných prenájomov je často komplikované vplyvom tzv. verejných záujmov a zazmluvnených rôznych investícií do majetku mesta zo strany nájomcu..

Granty a transfery - ide o príjmy získané v rámci sektora verejnej správy a o príjmy účelovo určené na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, dotácie z ministerstva kultúry, ministerstva vnútra, ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, z Banskobystrického samosprávneho kraja a účelové dary od fyzických a právnických osôb. Tieto príjmy vo výške 4.224.515 € boli naplnené v roku 2023 na úroveň 126 % oproti pôvodne schválenému rozpočtu a boli o takmer 1.800 tisíc €. vyššie ako reálne plnenie v roku 2022.

2.2.2 Kapitálové príjmy

Plnenie rozpočtu pri rozpočtovaných kapitálových príjmoch pri napĺňaní rozpočtu z predaja budov a pozemkov bol nasledovný:

	Schválený rozpočet /v €/	Plnenie /v €/
Príjem z predaja bytov	-	-
Príjem z predaja pozemkov	810.000	175.616

Reálny príjem pri získavaní finančných prostriedkov predajom pozemkov v hodnotenom roku nebolo úspešné. Rozpočtovaných bolo 810.000 €, upravený rozpočet bol na úrovni 835.000 €. Skutočnosť: v roku 2023 bolo získaných predajom pozemkov 175.616 €.

Príjem pri získavaní kapitálových grantov a transferov do rozpočtu v hodnotenom roku bolo úspešné. Rozpočtovaných bolo 957.000 €, upravený rozpočet bol na úrovni 1.501.195 €. Skutočnosť: v roku 2023 bolo na grantoch a transferoch získaných 5.043.810 €.

Prevažný podiel na plnení tejto položky rozpočtu v hodnotenom roku bola dotácia na rekonštrukciu ZUŠ zo ŠR SR vo výške 3.700.000 €, dotácia na rekonštrukciu budovy Radnice vo výške 800.000 € a dotácia na štadión vo výške 543.810 €.

2.3 Čerpanie rozpočtu výdavkov

2.3.1 Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov

Pri hodnotení čerpania rozpočtu bežných výdavkov možno konštatovať:

- podľa tabuľky – v hodnotenom roku 2023 - došlo k prekročeniu celkových bežných výdavkov (aj so školami) oproti schválenému rozpočtu o 1.392.619 €. Oproti upravenému rozpočtu došlo tiež k prekročeniu bežných výdavkov o viac než 372 tis. €.
- Čerpanie bežných výdavkov (bez škôl) oproti upravenému rozpočtu bolo na úrovni 95 %.

Vývoj čerpania rozpočtu bežných výdavkov (spolu so školami)

Rok	Rozpočet /v €/	Skutočnosť /v €/
2011	3.097.766	3.120.802
2012	3.315.142	3.152.124
2013	3.049.307	2.995.468
2014	6.062.219	5.766.525
2015	5.830.053	5.947.821
2016	6.223.781	6.153.107
2017	6.039.843	6.589.770
2018	6 955.452	7.993.783
2019	7.680.660	8.525.443
2020	8.670.846	8.398.823
2021	8.663.445	9.026.550
2022	9.557.486	9.929.870
2023	10.049.544	11.442.163

Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov, vybrané odvetvia podľa funkčnej klasifikácie:

	Skutočnosť 2018/v €/	Skutočnosť 2019/v €/	Skutočnosť 2020/v €/	Skutočnosť 2021/v €/	Skutočnosť 2022/v €/	Skutočnosť 2023/v €/
Činnosť úradu	931.177	1.089.977	1.130.988	1.191.525	1.324.963	1.377.749
Matrika	31 757	35 981	34.915	37.239	41.047	46.715
Mestská polícia	202 222	256 556	290.945	303.237	318.784	336.537
Správa a údržba ciest	601 307	722 244	620.506	700.285	571.297	692.932
Nakladanie s odpadmi	318 630	523 803	504.017	531.175	578.292	710.461
Verejné osvetlenie	102 679	108 425	140.741	128.428	145.076	145.766
Sociálne služby	380 098	432 751	541.406	652.968	747.183	747.760
Ochrana pred požiarmi	20 201	24 224	19.731	29.859	43.822	35.554

Z čerpania rozpočtu výdavkov podľa funkčnej klasifikácie, t. j. podľa vybraných odvetví je zrejmý najväčší nárast finančných prostriedkov na správu – činnosť úradu, správa a údržba ciest a nakladania s odpadmi. V sociálnej oblasti ako aj čerpanie prostriedkov pri VO bolo čerpanie výdavkov takmer na úrovni predchádzajúceho roku.

Potrebné je zdôrazniť, ako vidno z tabuľky – došlo k nárastu bežných výdavkov na nakladanie s odpadmi. Oproti minulým rokom výdavky narastali z dôvodu vyšších výdavkov na zvoz a likvidáciu odpadu a prevádzku zberného dvora.

Zo zdrojov ŠR a iných cudzích zdrojov (rozpočty vyššieho územného celku a fondov) je okrem školstva (prenesených kompetencií) financovaný aj prenesený výkon štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, životného prostredia, matrik, štátneho fondu rozvoja bývania a pod.

Z vlastných príjmov mesto v najväčšej miere financuje činnosť úradu, správu bytov a nebytových priestorov, správu a údržbu ciest, nakladanie s komunálnym odpadom a kultúru a šport.

Najväčšie každoročné navýšenie je oproti minulým rokom v oblasti nakladania s odpadmi. Nepatrné navýšenie výdavkov je v oblasti zabezpečovania činnosti MsÚ, MsPo.

2.3.2 Čerpanie rozpočtu kapitálových výdavkov

Čerpanie rozpočtu kapitálových výdavkov podľa **ekonomickej klasifikácie**:

	Skutočnosť 2020/v €/	Skutočnosť 2021/v €/	Skutočnosť 2022/v €/	Skutočnosť 2023/v €/
Nákup pozemkov	2 764	2.709	33.105	-
Nákup počítačov, softvéru	6 129	9.733	3.422	4.696
Cestná doprava	921 682	834.596	1.394.436	166.069
Nakladanie s odpadmi	-	417.681	3.211	-
Bývanie a obč. vybavenosť	134 873	-	35.257	97.811
Rekreácia, kultúra	28 262	31.543	1.009.094	355.357

V rozpočte mesta boli na rok 2023 zabezpečené zdroje pre obstaranie kapitálových aktív a realizáciu rozvojových programov cez štátne dotácie spolu s kapitálovými príjmami.

Čerpanie kapitálových výdavkov bolo na úrovni 30 %. Nižšie výdavky oproti rozpočtovaným boli pri kapitálových výdavkoch v cestnej doprave, nákupe výpočtovej techniky, cestovnom ruchu, investíciách do kultúrnych služieb.

2.3.3 Finančné operácie

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu mesta.

Finančné operácie mesta za roky 2020 – 2023:

	Skutočnosť 2020/v €/	Skutočnosť 2021/v €/	Skutočnosť 2022/v €/	Skutočnosť 2023/v €/
Príjmové finančné operácie	541.082	1.319.145	2.444.717	404.320
Výdavkové finančné operácie	157.508	175.884	243.461	260.238

3. Výsledok hospodárenia

Podľa § 2 písm. b) a c) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy prebytkom rozpočtu obce je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce; schodkom rozpočtu obce je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce, pričom súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce nie sú finančné operácie. Podľa § 16 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy prebytok alebo schodok rozpočtu sa zisťuje podľa § 10 ods. 3 písm. a) a písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Podľa tohto ustanovenia „rozpočet obce sa vnútorne člení na:

- a) *bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len "bežný rozpočet"),*
- b) *kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len "kapitálový rozpočet"),*
- c) *finančné operácie.*“

Z uvedeného vyplýva, že prebytkom rozpočtu je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami bežného a kapitálového rozpočtu; schodkom rozpočtu obce je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami bežného a kapitálového rozpočtu.

Rozpočet na rok 2023 bol pôvodne zostavený ako prebytkový a bol rozpočtovaný s príjmami vo výške 12 082 249,- € a výdavkami 12 069 711,- €. Po zmenách rozpočtu – jednotlivými úpravami, prijatých v uzneseniach MsZ č. 10/2023, 41/2023, 70/2023, 105/2023, 140/2023 a 166/2023 - bol rozpočet v príjmoch navýšený na 14 339 190,- €, výdavky boli upravené na 14 219 817,- €. Skutočnosť v plnení rozpočtu bola nasledovná: vykázaný príjem 18 254 440,- € a výdaj 12 400 807,- €.

K 31. 12. 2023 tak bežný rozpočet mesta vykazoval prebytok 1 177 331,- €, kapitálový rozpočet vykazoval prebytok 4 532 220,- € a finančné operácie vykazovali prebytok 144 082,- €.

Hospodárenie mesta v roku 2023 dokumentuje nasledovná tabuľka (celkové aj s RO):

	Čerpanie rok 2022/v €/	Čerpanie rok 2023/v €/
Bežný rozpočet		
Príjmy	9.942.866	12.619.494
Výdavky	9.929.870	11.442.163
Výsledok hospodárenia	12.996	1.177.331
Kapitálový rozpočet		
Príjmy	467.831	5.230.626
Výdavky	2.491.289	698.406
Výsledok hospodárenia	-2.023.758	4.532.220
Výsledok hospodárenia -	-2.010.762	5.709.551
Finančné operácie		
Príjmy	2.450.396	404.320
Výdavky	243.461	260.238
Výsledok hospodárenia	2.206.935	144.082
Rozdiel rozpočtu: celkový	196.173	5.583.633

Nasledujúca tabuľka poskytuje prehľad o **hospodárení mesta v minulých rokoch**:

Rok	2018 /v €/	2019 /v€/	2020 /v€/	2021 /v€/	2022 /v€/	2023 /v€/
Príjmy rozpočtu mesta s RO	9.372.734	9.703.331	11.323.527	11.047.479	10.410.397	17.850.120
bežné príjmy	7.993.782	8.546.240	8.823.211	9.229.772	9.942.866	12.619.494
kapitálové príjmy	1.378.952	1.157.091	1.959.234	1.817.707	467.531	5.230.626
Výdavky rozpočtu mesta	9.252.262	10.200.765	9.832.716	10.354.510	12.421.159	12.140.569
bežné výdavky	7.361.191	8.525.715	8.396.243	9.026.550	9.929.870	11.442.163
kapitálové výdavky	1.891.071	1.675.050	1.278.965	1.327.960	2.491.289	698.406
Bežný rozpočet (prebytok/-schodok)	632.592	20.525	426.968	203.222	12.996	1.177.331
Kapitálový rozpočet (prebytok/-schodok)	-512.119	-517.959	1.107.237	489.747	-2.023.758	4.532.220
Finančné operácie						
Finančné operácie príjmové	682.412	849.686	541.082	1.319.145	2.450.396	404.320
Finančné operácie výdavkové	210.676	139.920	157.508	175.884	243.461	260.238
Finančné operácie (výsledok hospodárenia z fin. operácií)	471.736	709.766	383.574	1.143.262	2.206.935	144.082
Výsledok hospodárenia celkový – rozdiel príjmov a výdavkov rozpočtu (prebytok/-schodok)	120.472	-497.434	1.107.237	1.836.230	196.173	5.853.633

Vykázaný výsledok hospodárenia - prebytok hospodárenia (bez finančných operácií) vo výške 5 709 551,- € bol zistený v súlade s § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

4. Bilancia aktív a pasív

Aktíva

A		
A.I	Dlhodobý nehmotný majetok	18.519,17 €
A.II.	Dlhodobý hmotný majetok	61.415.143,80 €
A.III.	Dlhodobý finančný majetok	2.533.231,53 €
	Neobežný majetok spolu:	63.966.968,50 €
B		
B.I.	Zásoby	48.399,12 €
B.II	Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	3.765.264,22 €
B.III.	Dlhodobé pohľadávky	1.360,94 €
B.IV.	Krátkodobé pohľadávky	302.859,08 €
B.V.	Finančné účty	6.210.297,96 €
B.VI.	Poskytnuté fin. výpomoci dlhodobé	0,00 €
B.VII.	Poskytnuté fin. výpomoci krátkodobé	0,00 €
	Obežný majetok spolu:	10.328.181,32 €
C		
C.	Náklady budúcich období	19.678,62 €
Aktíva – majetok spolu		74.314.828,44 €

Pasíva, t. j. vlastné zdroje krytia – vlastné imanie a záväzky podľa účtovnej závierky k 31. 12. 2023 predstavujú sumu 74.314.828,44 €.

5. Bilancia pohľadávok

Prehľad vývoja pohľadávok za roky 2011 – 2023:

Rok	Pohľadávky celkom /v €/
2011	218.283
2012	258.014
2013	283.642
2014	298.537
2015	205.069
2016	187.443
2017	125.674
2018	140.121
2019	172.811
2020	262.903
2021	169.842
2022	305.207
2023	304.220

Najvyššia suma pohľadávok je evidovaná pri výbere poplatku za KO (137.890 €), ktoré sa dostali vo výške pohľadávok na prvé miesto pred správu daňových pohľadávok.

6. Bilancia záväzkov

Rezervy (audit)	8.400,00 €
Záväzky voči ŠR: zostatok dotácií	4.854.444,17 €
Záväzky krátkodobé:	848.651,92 €
Záväzky dlhodobé:	2.879.628,97 € - úvery zo ŠFRB, soc.fond, zábezpeky
v tom zábezpeky	23.964,29 €
Bankové úvery:	469.714,89 €
Spolu:	4.197.995,78 €

Vývoj záväzkov od roku 2011 dokumentuje nasledovná tabuľka:

Rok	Suma /v €/
2011	1.995.064
2012	3.016.892
2013	2.877.128
2014	5.259.761
2015	3.964.445
2016	4.166.635
2017	3.994.613
2018	4.226.588
2019	4.151.278
2020	4.870.196
2021	5.971.190
2022	4.524.607
2023	4.197.996

7. Prehľad o stave a vývoji dlhu

Podľa údajov uvedených v Záverečnom účte mesta Banská Štiavnica je možné konštatovať, že v roku 2023 podiel celkového dlhu mesta Banská Štiavnica bez úverov zo ŠFRB nepresiahol hranicu 60 % skutočných bežných príjmov v roku 2023. Výška dlhodobých úverov ku koncu roku 2023 predstavovala čiastku 738.397,02 €, čo je 4,72 % bežných príjmov. V číslach to predstavuje na 1 obyvateľa mesta dlh vo výške 79,53 € (v roku 2021 61,43 €). Suma ročných

splátok úverov nesmie v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy presiahnuť výšku 25 % bežných príjmov rozpočtu mesta. Suma ročných splátok v roku 2023 bola vo výške 253.597,30 €, čo predstavuje 3,42 % bežných príjmov rozpočtu mesta. Je možné konštatovať, že v prípade potreby má mesto Banská Štiavnica možnosti čerpať návratné zdroje financovania aj v nasledujúcom rozpočtovom roku.

8. Údaje o hospodárení príspevkových organizácií

Príspevková organizácia hospodárila v súlade so svojím rozpočtom nákladov, výnosov a výsledkom hospodárenia. Mesto jej poskytlo príspevok na prevádzku a príspevok na obstaranie hmotného a nehmotného majetku:

Poskytnutý príspevok v roku 2023 predstavoval výšku 1.335.858,04 €. (v roku 2022 to bolo 1.166.076 €). V tom je však zahrnutý aj príspevok uhradený z roku 2022 a to vo výške 47.304,30 €. Do 31. 12. 2023 neuhradilo mesto príspevok príspevkovej organizácii vo výške 115.087,77 €.

Príspevková organizácia vykonávala so súhlasom zriaďovateľa podnikateľskú činnosť nad rámec hlavnej činnosti, pre ktorú bola zriadená. Náklady na túto činnosť boli kryté výnosmi z nej, výnosy a náklady sa sledovali na samostatnom účte.

9. Prehľad o poskytnutých zárukách

V správe k návrhu záverečného účtu Mesta Banská Štiavnica je uvedené, že Mesto Banská Štiavnica neprijalo žiadne záruky a ručenie za iné subjekty.

10. Údaje o podnikateľskej činnosti

Návrh záverečného účtu Mesta Banská Štiavnica obsahuje údaje o nákladoch a výnosoch z podnikateľskej činnosti v oblasti reklamy a inzercie v ŠN, v predaji propagačného materiálu v informačnej kancelárii. Túto vykonávala s kladným hospodárskym výsledkom - kladným hospodárskym výsledkom - vo výške 4.195,34 € po zdanení.

ZÁVER

Návrh záverečného účtu Mesta Banská Štiavnica za rok 2023 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Návrh záverečného účtu Mesta Banská Štiavnica za rok 2023 bol v zmysle § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení a § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy **zverejnený najmenej na 15 dní** spôsobom v obci obvyklým.

A: Úprava účtovného rozdielu medzi príjmami a výdavkami:

Na základe ustanovení §15 ods.4 zákona č. 583/2004Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení je mesto povinné pri dosiahnutí prebytku hospodárenia tvoriť rezervný fond vo výške minimálne 10 % z prebytku rozpočtu, ktorý bol zistený podľa § 16 ods. 6 cit. zákona. Zároveň sa podľa tohto ustanovenia pre účely tvorby peňažných fondov z prebytku hospodárenia vylučujú zostatky účelových dotácií, ktoré mesto použije v nasledujúcom roku. V zmysle § 15 ods. 1 vyššie uvedeného zákona sú súčasťou peňažných

fondov aj zostatky príjmových finančných operácií a prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení.

B: Prostriedky na prevod do rezervného fondu mesta za rok 2023:

- prebytok rozpočtu	5.709.551,18 €
- zostatok účelových dotácií	- 5.758.541,82 €
- prebytok finančných operácií	144.082,03 €
- finančné zábezpeky	- 1.281,80 €
- prostriedky na prevedenie do rezervného fondu mesta	93.809,59 €

C: Prostriedky na prevedeníu do fondu rozvoja bývania **0,00 €**

D: Výsledok hospodárenia po zdanení 677.198,00 € zúčtuje na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Náklady	10.877.364,56 €
Výnosy	11.564.565,69 €
Výsledok hospodárenia pred zdanením	677.201,13 €
Daň z príjmov	3,13 €
Výsledok po zdanení	677.198,00 €

V súlade s § 16 ods. 10 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy odporúčam MsZ v Banskej Štiavnici uzatvoriť prerokovanie „Návrhu záverečného účtu Mesta Banská Štiavnica za rok 2023“ výrokom:

súhlas s celoročným hospodárením bez výhrad.

Banská Štiavnica dňa 20. 5. 2024

ING. MARIAN LÁSLO
HLAVNÝ KONTROLÓR
MESTA BANSKÁ ŠTIAVNICA